

Η Παύλεια Θεολογία

Εσχατολογία

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη
Επίκουρη Καθηγήτρια
Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

**ΑΝΟΙΧΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

Εσχατολογία

Περιεχόμενα ενότητας 1/2

1. Εισαγωγικά
2. Η μετοχή στην ανάσταση
3. Η παρουσία – 1 Θεσσαλονικείς
4. Η παρουσία – 1 Κορινθίους
5. Η παρουσία – 2 Κορινθίους
6. Η παρουσία - Ρωμαίους
7. Η παρουσία - Φιλιππησίους
8. Η κρίση

Περιεχόμενα ενότητας 2/2

9. Κρίση και Ισραήλ

10. Συμπερασματικά

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Εσχατολογία

Εισαγωγικά

- Για τον Παύλο σημαντικό ρόλο στον τρόπο κατανόησης του παρόντος διαδραματίζει το μέλλον
- Ήδη αυτήν την προοπτική δημιουργεί το γεγονός της ανάστασης
- Αυτός ο προσανατολισμός προς το μέλλον εκφράζεται μέσα από την παύλεια αντίληψη για την ελπίδα
- Τρεις βασικά χαρακτηριστικά της χριστιανικής ζωής: πίστη – ελπίδα – αγάπη (1 Κορ 13) – σε αυτήν την εσχατολογική προοπτική ανώτερη είναι η αγάπη

Η μετοχή στην Ανάσταση

- Μετοχή διά του βαπτίσματος στο θάνατο -> βεβαιότητα για τη μετοχή και στην ανάσταση (1 Θεσ 4,17)
- Ο Ιησούς ως η απαρχή των νεκρών (1 Κορ 15,20-22)
- Οι πιστοί ουσιαστικά βρίσκονται μεταξύ δύο κοσμογονικών γεγονότων: την ανάσταση και την παρουσία
- Βεβαιότητα και πρόγευση της σωτηρίας – πλήρωσή της στα έσχατα
- Η δωρεά του Αγίου Πνεύματος ήδη μια εσχατολογική πράξη του Θεού (Ρωμ 8,11)
- Οι πιστοί ζουν ήδη στα έσχατα – το παρόν τους καθορίζεται από αυτά

Η παρουσία – 1 Θεσσαλονικείς

- Το πρόβλημα στην εκκλησία της Θεσσαλονίκης (1 Θεσ 4,13-18)
- Συνδυασμός της παρουσίας με την ανάσταση των νεκρών χριστιανών
- Το πρόβλημα της καθυστέρησης της παρουσίας
 - Ο θάνατος μελών της Εκκλησίας πριν την παρουσία είναι μία εξαίρεση
 - Βεβαιότητα του Παύλου ότι η παρουσία θα γίνει όσο αυτός είναι ακόμη εν ζωή
- Δε δίνονται πολλές λεπτομέρειες για την ίδια την ανάσταση των νεκρών και την παρουσία

Η παρουσία – 1 Κορινθίους

- Τροποποιήσεις στο βασικό θέμα των εσχάτων και της παρουσίας
- Η εγγύτητα της παρουσίας
- Ο θάνατος των μελών πριν από αυτήν – όχι ασυνήθιστος
- Η ιδέα της μεταμόρφωσης του σώματος – 1 Κορ 15,50-54
- Ταύτιση της αθάνατης ύπαρξης με το σῶμα πνευματικόν (1 Κορ 15,44)

Η παρουσία – 2 Κορινθίους

- Για πρώτη φορά ο Παύλος συζητά την πιθανότητα να μην είναι ζωντανός κατά την παρουσία (2 Κορ 5,1-2)
- Υποχώρηση των αποκαλυπτικών στοιχείων
- Υιοθέτηση του ελληνιστικού μοντέλου σώμα – πνεύμα

Η παρουσία - Ρωμαίους

- Στην Ρωμ ο θάνατος των πιστών πριν την παρουσία δεν αποτελεί εξαίρεση (Ρωμ 14,8β)
- Η παρουσία εξακολουθεί να είναι εγγύς – μία αίσθηση της καθυστέρησής της (13,11)
- Η σπουδαιότητα του όρου «αιώνια ζωή» (2,7· 5,21· 6,22.23)
- Η ιδέα της μεταμόρφωσης του κόσμου (8,11· 8,23)

Η παρουσία - Φιλιπησίους

- Συνδυασμός δύο τάσεων:
 - Ο Παύλος θεωρεί πιθανό να έχει πεθάνει πριν την παρουσία
 - Έμφαση στην κατάσταση κατά τα έσχατα των πιστών
- Ο Παύλος φαίνεται να θεωρεί ότι η ανάσταση θα λάβει χώρα αμέσως μετά το θάνατο (3,11)
- Ο ορίζοντας του θανάτου του αποστόλου ενώνεται με τον ορίζοντα της παρουσίας

Η κρίση

- Αναφορές στην κρίση απαντούν:
 - Σε εσχατολογικές συνάφειες (1 Θεσ 2,19. 3,13· 1 Κορ 1,7-9 κ.ά.)
 - Σε πολεμικές δηλώσεις εναντίον των αντιπάλων του Παύλου (1 Θεσ 2,16· 1 Κορ 3,17 κ.ά.)
 - Σε ηθικού περιεχομένου προτροπές (1 Κορ 3,12-15· 4,4-5 κ.ά.)
 - Στη συνάφεια της περιγραφής της οργής του Θεού (Ρωμ 1,18-3,20)
- Κρίση σύμφωνα με τα έργα (2 Κορ 5,10· Ρωμ 2,5-8-)
- Χάρις και δικαιοσύνη του Θεού

Κρίση και Ισραήλ

- Η σκέψη του Παύλου για τον Ισραήλ παρουσιάζει μία εξέλιξη:
 - 1 Θεσ 2,14-16 και Ρωμ 11,25-26
 - Οι διαφορετικές κάθε φορά περιστάσεις οδηγούν στη σταδιακή μεταβολή της στάσης απέναντι στον Ισραήλ
- Η αυτοσυνειδησία του αποστόλου και η υβριδική του ταυτότητα

Συμπερασματικά

- Η σημασία της προσδοκίας των εσχάτων στη σκέψη του Παύλου
- Η είσοδος των εσχάτων στον κόσμο με την ανάσταση του Ιησού Χριστού
- Η εξέλιξη της σκέψης του Παύλου για τα έσχατα

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Μουρατίδου Αναστασία
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2013-2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

